

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Основи медіації»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Освітня програма	Право
Заняття:	3,4 чверть 2023-2024 н.р.
Лекції	2 години
Семінарські	1 години
Кількість кредитів	4
Мова викладання	Українська

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові	Пушкіна Олена Вікторівна
Наукова ступінь	Доктор юридичних наук
Наукове звання	Професор
Посада	Завідувач кафедри цивільного, господарського та екологічного права НТУ «Дніпровська політехніка»
Контакти	моб: 0504530840
E-mail	pushkina.o.v@nmu.one elenapushkina111063@gmail.com
Профайл	https://cgp.nmu.org.ua/ua/zavyduvach/zav_kaf.php
Персональна сторінка	https://cgp.nmu.org.ua/ua/zavyduvach/zav_kaf.php
Консультації	ауд.10/312, 2 години на тиждень (згідно графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри)
Місце	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», кафедра цивільного, господарського та екологічного права. 49005, м. Дніпро, пр. Дмитра Яворницького, 19; 10 корпус, 3 поверх, ауд. 312.
Онлайн-консультації	електронна пошта (щоденно, окрім вихідних і святкових днів) Viber

1. Анотація до курсу

Вивчення курсу «**Основи медіації**» дозволяє визначити актуальні проблеми теоретичного та практичного характеру сучасного стану позасудового врегулювання спорів, виявити недосконалість правового регулювання, дослідити основні прийоми і способи вирішення правозастосовних проблем у досліджуваній сфері відносин, виробити навички щодо правового аналізу та наукового обґрунтування напрямів удосконалення діючого медіаційного законодавства України.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни полягає в формуванні умінь та компетенцій, що включають знання, розуміння та навикі в сфері урегулювання спорів, здатність до творчого самостійного мислення та практичному застосуванню отриманих знань. Дисципліна направлена на розвиток правового мислення, що надає можливість розуміти, що право кожного на захист своїх прав як у судовому, так і у позасудовому порядку відноситься до переліку найважливіших соціально – економічних прав та принципів, правової природи, сутності і тенденцій розвитку досудового та позасудового урегулювання спорів.

Задачею вивчення навчальної дисципліни «**Основи медіації**» є:

- набуття здобувачем знань та навичок, що дозволять йому на основі теорії проаналізувати і знайти правове рішення стосовно будь-яких позасудовий способів вирішення спорів ;
- знання та вміння надавати аналіз загальним положенням сучасного законодавства, застосовувати положення законодавства;
- проведення ґрунтовного юридичного аналізу конкретних життєвих ситуацій;

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

Завдання курсу:

- вивчити систему чинного національного та міжнародного законодавства в сфері позасудового врегулювання спорів;
- розуміти зміст та особливості сучасних проблем правового регулювання медіації;
- оволодіти термінологією з досліджуваного наукового напрямку;
- засвоїти основні правові механізми вирішення проблем медіації теоретичного та практичного характеру;
- набути навичок застосування позасудового врегулювання спорів у практиці правозахисної, правозастосовної, наукової та іншої діяльності;
- формувати у аспірантів наукового світогляду і правової культури, які сприятимуть вибору правильної поведінки у сучасному світі.

3. Результати навчання

Орієнтуватися в особливостях правового регулювання позасудового врегулювання спорів
Своєчасно визначати проблеми правового регулювання медіації і, керуючись нормами діючого законодавства України, вирішувати питання захисту прав та інтересів третіх осіб.
Вірно тлумачити чинне законодавство та застосовувати його при вирішенні практичних завдань, аргументуючи власну точку зору щодо прийнятого рішення
Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
Складати проекти необхідних актів застосування позасудових способів врегулювання спорів відповідно до правового висновку, зробленого у різних правових ситуаціях.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1. Поняття, предмет, метод, джерела дисципліни
2. Передумови розвитку альтернативного вирішення спорів
3. Організація та ведення позасудових процедур
4. Міжнародний досвід розвитку позасудових примирювальних процедур
5. Поняття і види альтернативних примирювальних процедур
6. Переговори, як альтернативний спосіб вирішення правових конфліктів
7. Третейський (арбітражний) суд, як альтернативний спосіб вирішення спорів
8. Медіація, як альтернативний метод вирішення спорів. Медіації в світовій практиці. Конфлікт, як об'єкт медіації. Вирішення конфліктів
9. Компетенції медиатора на відповідних студіях медіації

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ відповідно до тем лекцій
1. Поняття, предмет, метод, істочники дисципліни
2. Поняття і види альтернативних примирювальних процедур
3. Переговори, як альтернативний спосіб вирішення правових конфліктів
4. Третейський (арбітражний) суд, як альтернативний спосіб вирішення спорів
5. Медіація, як альтернативний метод вирішення спорів. Медіації в світовій практиці. Конфлікт, як об'єкт медіації. Вирішення конфліктів
6. Компетенції медиатора на відповідних студіях медіації

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Спеціально обладнана проектором аудиторія 10/310 для проведення лекційних та семінарських занять.

Для навчання бажано мати гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс 365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	Засоби діагностики	Процедури	засоби діагностики	процедури
Лекції	Контрольні завдання за основними темами	Виконання завдань під час лекцій (за необхідністю)	диф.залік	визначення середньозваженого результату поточного контролю; надання відповідей під час заліку при бажанні підвищити оцінку
Семінари	Контрольні завдання за основними темами або індивідуальні завдання	Виконання завдань під час семінарських занять Виконання індивідуальних завдань під час самостійної роботи		

6.3. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з оцінок за роботу на семінарських заняттях (оцінюється 5 занять, за участь у яких здобувач максимально може отримати 10 балів). Отримані бали на семінарських заняттях та бали за самостійну роботу (максимально 20 балів) додаються до оцінки з підсумкової

(тестової) роботи в кінці семестру (30 балів) та є підсумковою оцінкою за вивчення навчальною дисципліни. Здобувачі вищої освіти, що навчаються за заочною формою навчання, можуть отримати бали після виконання усіх завдань протягом семестру (чверті). Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

<p>Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)</p>	<p>Диференційований залік відбувається у письмовій формі, складається з 20 тестових запитань. Вірна відповідь на запитання тесту оцінюється у 5 балів. Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100</p>
---	---

6.4. Критерії оцінювання за роботу на семінарських заняттях:

Семінарські заняття оцінюються максимально у 10 балів кожне, причому:

- 10 балів – відповідність еталону, наведення прикладів з додаткової літератури, що самостійно проработана здобувачем;
- 8 балів – відповідність еталону, грамотна мова викладання матеріалу, використання юридичної термінології;
- 6 балів – відповідність еталону, помилки в використанні термінології, граматиці та/або орфографії;
- 4 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, бо є неконкретним, нечитким, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, що ускладнює розуміння відповіді;
- 2 бали – наявність відповіді, яка не відповідає еталону, бо не має відношення до предмету обговорення (запитання), містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;
- 0 балів – відсутність відповіді.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства),

фабрикації (вигадкування даних чи фактів, для використання в освітньому процесі).

У разі порушення здобувачем академічної доброчесності в будь – якому вигляді (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється викладачем як незадовільна та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему індивідуального завдання або тести.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі для постійного контакту з викладачем повинні мати активовану університетську пошту. Спілкування проходить за допомогою поштової скриньки на Офіс-365.

Усі запитання до викладача, що стосуються курсу викладання, мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які надходять від здобувача із порушенням термінів, можуть бути оцінені нижче. Перескладання оцінки або її підвищення відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

7.4. Відвідування занять.

Для здобувачів денної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрадження, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності студент має повідомити викладача особисто або через старосту. При хворобі здобувач повинен залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. За об'єктивних причин (міжнародна мобільність, хвороба, епідемія, карантин) навчання може відбуватись дистанційно – в онлайн-формі, за графіком, погодженим з викладачем.

7.5. Бонуси. Здобувачі, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків) отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.6. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які будуть розіслано на університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «**Основи медіації**».

8. Ресурси і література:

1. Шмельов А. Політична медіація як спосіб вирішення міжнародних і внутрішньодержавних конфліктів // Вісник відновної юстиції. - 2013. - № 10. - С. 25 - 30.
2. Кімберлі К. Яка Фундаментальні основи альтернативного вирішення спорів / Ковач К. Кімберлі // Матеріали 3-й щорічній конференції з позасудового вирішення спорів [переклад Українського центру порозуміння]. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http // www.commonground.org.ua / ADR _Kovach. Html](http://www.commonground.org.ua/ADR_Kovach.html).
3. Шабарин І. А. Поняття, переваги та недоліки альтернативного вирішення спорів / І. А. Шабарин // Проблеми сучасної науки і освіти. - Саранськ. - 2015. - С. 12 -15.
4. Худойкіна Т. В., Брижинський А. А. Проблеми і перспективи розвитку медіації // Правова політика та правове життя. - 2011. - С. 105- 126.
5. Про деякі аспекти медіації у цивільних та господарських правовідносинах: Директиви 2008/52 / ЄС Європейського парламенту та Ради від 21 травня 2008 р.- [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http: // www.ukrmediation.com.ua](http://www.ukrmediation.com.ua).
6. Землянський В. Вивчення досвіду Польщі у сфері медіації / В. Землянський // Право України. - 2004. - №3. - С. 135 - 137.
7. Цивільний - процесуальний кодекс Франції / Передмова / В. Н. Захватаєв / пер. з франц., прилож. 1-4, В. Н. Захватаєв. - К. : Алерта, 2018. - 960 с.
8. Цивільно-процесуальний кодекс Литви: 28 лютого 2002 № IX-743 Вільнюс (З останніми змінами від 1 жовтня 2011 року)
9. Судочинства Великобританії [Електронний ресурс] .- Режим доступу: <https://studfile.net/preview/5376160/page:5/>
10. Цивільно - процесуальний кодекс Китаю Цивільний процесуальний кодекс КНР (прийнятий на 4-й сесії Всекитайських зборів народних представників 7-го скликання 9 квітня 1991 року, змінений відповідно до Рішення Постійного комітету Всекитайських зборів народних представників 10-го скликання «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу КНР »28 жовтня 2007 року)
11. Цивільно - процесуальних кодекс Нідерландів: Ю. Крус-Ласточкина. // Вісник міжнародного комерційного арбітражу. - 2016.- № 2 (2015). - С. 173 - 196.
12. Цивільно - процесуальних кодекс Швеції [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://docs.pravo.ru/document/view/22314400/74871790/>
13. Бражинская Г.В., Худойкіна Т. В. Переговорний процес: психолого - правовий аналіз // Paradigmata Poznani. - 2015. - № 1. - С. 65 - 67.
14. Зиков В. О. Міжнародний арбітраж в Швеції / Право і практика. - Статут. - 2014. - С. 56 - 72.
15. Типовий закон ЮНИСТРАЛ / Комісії ООН по міжнародному торговому праву 2002 г. / Організація об'єднаних націй. - Нью Йорк. - 2004.
16. Закон України Про медіацію, Документ 1875-ІХ, чинний, поточна редакція — Прийняття від 16.11.2021.
17. Белінська О. В. Медіації - альтернативне вирішення спорів. /О.В. Белінська // Вісник Вищої Ради юстиції. - 2011. - № 1 (5). - с.158 -172.

18. European Convention on Human Rights - Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/convention_ENG
19. Бондаренко - Зелінська Н. Л. Запровадження альтернативних способів врегулювання спорів: Європейський досвід для України / Н. Л. Бондаренко -Зелінська // Приватне право і підприємство: збірник наукових праць. - Випуск 8. - К.: НДІ приватного права и підприємства НАПрН України. - 2009. - С. 162 - 166.
20. Ульянівка Г. О. Актуальні питання запровадження медіації в сфері права інтелектуальної власності / Г. О. Ульянова // Південноукраїнській правничий часопис. - 2010. - № 3. - С. 66 - 68.
21. Закон України «Про нотаріат» від 02.09.1993 р №3425 - XII зі змінами 2019 р.
22. Розвиток медіації в Україні. Польсько - Українська співпраця: Збірка статей / науковий редактор Войтюк І. А. - К.: «Арт - Бюро». - 2004. - 228 с.
23. Прокопенко Н. М. Особливості впровадження процедури медіації: Європейський досвід: БО «Український центр порозуміння». - К. - 2005.
24. Мінаєва В. Д. Медіативна процедура в зарубіжних країнах // Символ науки. - 2017. - № 7. - С. 60 - 62.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

www.rada.gov.ua

www.kmu.gov.uawww.bank.gov.ua

www.president.gov.ua

www.court.gov.ua